

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

Administrative Based on Good Governance of the Effectiveness in Schools
Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2

พรรณิภา ไชยศรี¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์² ดร.ปิญญ์ ทองเหลา³
Phannipha Chaiyasri¹ Asst. Prof. Dr. Ploenpit Thummarat² Dr. Pinyo Thonglao³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน 2) ศึกษาประสิทธิผลโรงเรียน 3) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน 4) เปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียน 5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลโรงเรียน 6) ทหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน 7) หาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 366 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 69 คน และครูผู้สอนจำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.41-0.93 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที (t-test ชนิด Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่าสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล, ประสิทธิผลโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

³ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองวางวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

³Director Senior Professional Level Nongwangwittaya School the Office of Secondary Educational Service Area 23

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: พรรณิภา ไชยศรี, Pang_bigbang@hotmail.com

รับเมื่อ 16 เมษายน 2563 แก้ไข 20 พฤษภาคม 2563 ตอรับ 25 พฤษภาคม 2563

4. ประสิทธิภาพโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันและประสบการณ์ การปฏิบัติงานแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.210 Z_7 + 0.184 Z_9 + 0.172 Z_{10} + 0.159 Z_2 + 0.116 Z_6 + 0.107 Z_5 + 0.094 Z_8$$

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

7. การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ 1) หลักการ กระจายอำนาจ กำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความคล่องตัว 2) หลักความเสมอภาค ต้องกำหนดกฎ ระเบียบที่ชัดเจน 3) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ยึดหลักประชาธิปไตย 4) หลักประสิทธิภาพ ต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ 5) หลักนิติธรรม นำกฎหมาย กฎ ระเบียบ 6) หลักความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และ 7) หลักการมีส่วนร่วม เสนอแนวคิดแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) examine administration in accordance with good governance principles, 2) explore school effectiveness, 3) compare administration with regard to good governance principles, 4) compare school effectiveness, 5) identify the relationship between administration based on good governance principles and school effectiveness, 6) determine the predictive power of administration based on good governance principles affecting school effectiveness, and 7) establish the guidelines for developing administration based on good governance principles affecting school effectiveness. The samples consisted of 69 school administrators and 297 teachers, yielding a total of 366 participants in the 2019 academic year. The instrument for data collection was a set of 5-level rating scale questionnaires with the Item Objective Congruence (IOC) of each item ranging from 0.80 to 1.00, the discriminative power ranging from 0.41 to 0.93 and the reliability of 0.97. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t – test for Independent Samples, One-Way ANOVA, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. Administration based on good governance principles as a whole and each aspect was at a high level.
2. School effectiveness as a whole and each aspect was at a high level.
3. Administration based on good governance principles, as perceived by participants classified by status, school sizes and work experiences revealed that there were no differences among participants with different positions and school sizes. In terms of work experiences, there were a statistically significant difference at the .01 level.
4. School effectiveness as perceived by participants classified by status, school sizes, and work experiences revealed that there were no differences among participants with different positions and school sizes. In terms of work experiences, there were a statistically significant difference at the .01 level.

5. The relationship between administration with regard to good governance principles and school effectiveness as a whole showed a positive relationship with a statistical significance at .01 level. The regression analysis equation could be written in standard scores as follows:

$$Z' = 0.210 Z_7 + 0.184 Z_9 + 0.172 Z_{10} + 0.159 Z_2 + 0.116 Z_6 + 0.107 Z_5 + 0.094 Z_8.$$

6. Administration based on good governance principles were able to predict school effectiveness with a statistical significance at .01 level.

7. This research proposed the guidelines for developing administration based on good governance principles as follows: 1) Decentralization– stationing designated personnel with responsibility in assigned areas or at specified service points to provide efficient processes, 2) Equality–establishing clearly defined rules and regulations regarding equity and diversity, 3) Consensus Oriented–focusing on democratic practices, 4) Efficiency– creating strategic planning, 5) Rule of Law– applying legal rules and regulations, 6) Transparency – providing suitable oversight and accountability, and 7) Participation– offering opportunities for exchanging ideas.

Keywords: Good Governance, School Effectiveness

ภูมิหลัง

การบริหารจัดการศึกษาไทย ท่ามกลางรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัล โลกดิจิทัลมักไปไวและเคลื่อนที่ที่ไม่มีหยุดขององค์กรจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันตามเทรนด์พัฒนาชีวิตธรรมเพื่อต่อ ยอดธุรกิจบนการแข่งขันที่รวดเร็วและรอบด้าน เพื่อเสริมสร้างผลประโยชน์ต่อองค์กรของตัวเอง ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความหลากหลายนั้นต่างก็ส่งผลกระทบต่อวงวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษาซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบทและโครงสร้างการบริหารของการบริหารจัดการศึกษาภายใต้สาระแห่งบทบัญญัติของกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” ได้เสนอแนวคิดและวิธีการจัดการศึกษาที่ท้าทายหลายด้าน จึงเป็นเสมือนกฎหมายปฏิรูปการศึกษาดังจะเห็นได้ว่าในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินี้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ คือปฏิรูประบบการศึกษาให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งระบบปฏิรูปแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นเรื่องของการประกันคุณภาพภายในและให้มีการรับรองและประเมินผลมาตรฐานจากองค์กรภายนอก และปฏิรูปสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามุ่งให้มีการผลิตใช้สื่อและเทคโนโลยีในรูปแบบที่หลากหลายที่มีคุณภาพ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, หน้า 15-18)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางบริบท (Context) หลากหลายส่วนนั้นน่าจะเปรียบได้กับ “ผู้บริหารมืออาชีพ” จึงจะเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่จะทำหน้าที่สำคัญให้ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาแห่งนั้น หลักในการบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลนั้นจะขาดเสียมิได้คือการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่ต่างกันอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และเป็นประโยชน์เป็นแนวทางในการยกระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารที่ดียิ่งขึ้นไป

คำถามการวิจัย

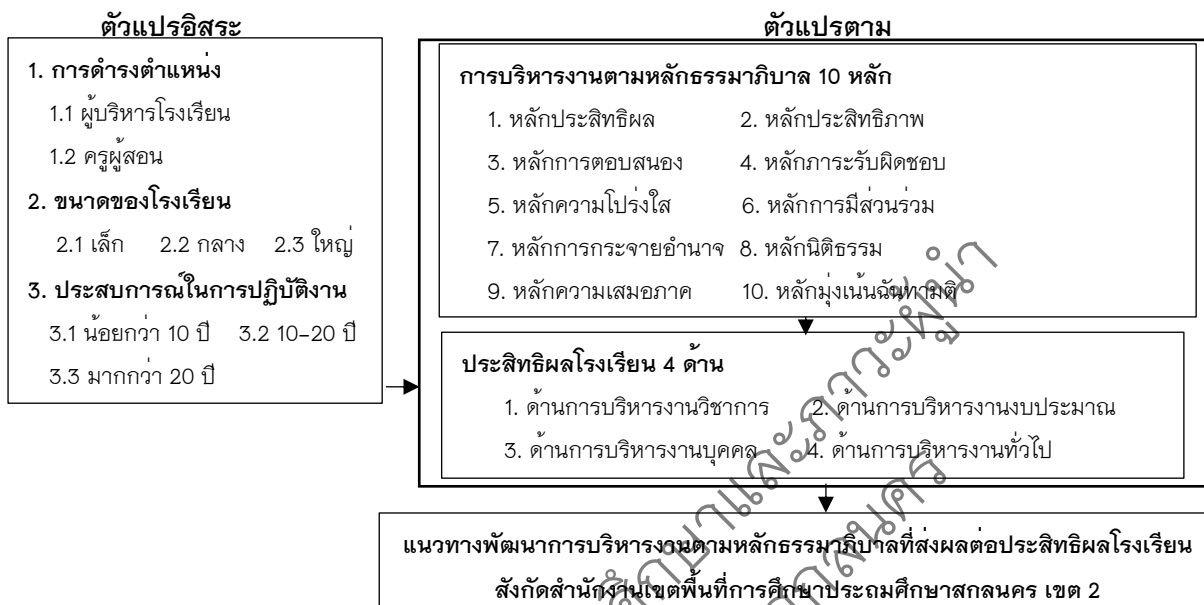
1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
7. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จากโรงเรียน ใน 7 อำเภอ จำนวน 3,350 คน จาก 258 โรงเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 แยกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 230 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,120 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จากโรงเรียน 258 โรงเรียนใน 7 อำเภอ จำนวน 366 แยกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 69 คน และครูผู้สอน จำนวน 297 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 43) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) มาเทียบเป็นสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซีสไล เคอร์ท (Rensis Likert Method) ใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 10 หลัก ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ จาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 366 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาอำนาจจำแนกค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน การหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค สถิติการทดสอบค่าที (t-test) สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

3.2 ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

3.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 สถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

- 4.2 ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน
- 4.3 ประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) .928
6. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 10 หลัก พบว่า จำนวน 7 หลัก ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 7 หลัก ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม
7. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิผลโรงเรียน มีดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ หลักประสิทธิผล หลักการรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความเสมอภาค ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ให้ความสำคัญกับการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือบริหารจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทิชา ปูเวหา (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาหนองงูศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาหนองงูศรี 1 ตามความคิดเห็นครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้ดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า
2. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบจัดทำรายละเอียด เป็นไปตามขั้นตอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุกตน์นท์ หวานฉ่ำ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม และรายด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอดงหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .01

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกคนต่างมีส่วนร่วมเมื่อเกิดความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันก็ได้ช่วยกันหาแนวทางแก้ไขจึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษณุ ยงดี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาธรรมาภิบาลของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อธรรมาภิบาลของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุงเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า กลุ่มผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่าง กันทั้งภาพรวมและรายด้าน

3.2 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มองว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน เพราะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่ว่าจะในโรงเรียนหรือองค์กรต่าง ๆ นั้นจะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการมีการตั้งกฎ ระเบียบ เพื่อเป็นกรอบในการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้จึงทำให้ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ ขจรศักดิ์ อองไว (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน ทำให้ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันด้วยซึ่งประสบการณ์ที่ได้นั้นสามารถช่วยตรวจสอบและตัดสินใจในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุการณ์การในอนาคตที่ต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีศักยภาพ ดังนั้นความคิดเห็นจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อธิษฐ์ บัวศรี (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้านที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า

4.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

และครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ในกรปฏิบัติงานในโรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ทำให้ทุกคนมีความเข้าใจในหลักปฏิบัติเหมือนกัน รวมถึงการรับรู้เกี่ยวกับศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาของตนเอง ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรา ไชยคำ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมและรายใดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มองว่าประสิทธิผลโรงเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน เพราะในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลนั้นไม่ว่าจะในโรงเรียนหรือองค์กรต่าง ๆ จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการมีการตั้งกฎ ระเบียบ เพื่อเป็นกรอบในการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้จึงทำให้ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรา ไชยคำ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน โรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิผลการบริหารงานด้าน หลักสูตรและการสอนแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิผลการบริหารงานด้านหลักสูตรและการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

4.3 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน ทำให้ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันด้วยซึ่งประสบการณ์ที่ได้นั้นสามารถช่วยตรวจสอบและตัดสินใจในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุการณ์การในอนาคตที่ต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลโรงเรียน ดังนั้นความคิดเห็นจึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นำศิลป์ วิเศษ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม เปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป รับรู้ประสิทธิผลของ โรงเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) .928 ส่วนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลัก และประสิทธิผลโรงเรียน 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลัก โรงเรียนได้นำมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทุกคนให้ความร่วมมือ ย่อมส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน

และเกิดประสิทธิผลโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทพศักดิ์ ไครอุบล (2561, บทความ) ได้ศึกษาการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในระดับมาก

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน อย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 10 หลัก พบว่า จำนวน 7 หลัก ที่สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวนทั้ง 7 หลัก คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิผล หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า หลักธรรมาภิบาลทั้ง 7 หลัก ต่างก็มีความสำคัญต่อประสิทธิผลโรงเรียน ซึ่งหลักธรรมาภิบาลที่นำมาใช้ในการบริหาร มีความสำคัญคือ เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้หลักประชาธิปไตย และเคารพในสิทธิมนุษยชน มุ่งใช้กฎระเบียบด้วยความเป็นธรรม โปร่งใสในการปฏิบัติงาน สามารถ ตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่อย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนา ประสิทธิภาพโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทัย จันทร์รัตนกานต์ (2560, บทความ) ได้ศึกษาหลัก ธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่าหลักธรรมาภิบาลส่งผลเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ปทุมธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลักความโปร่งใส ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผล ของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีสูงสุด และหลักนิติธรรม ส่งผลเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีต่ำสุด โดยที่สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพของเทศบาลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีได้ร้อยละ 68.920

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการกำหนดให้มีระบบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้อยู่ในระดับดีมากที่สุด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการกำหนดให้มีระบบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและพัฒนา ประสิทธิภาพโรงเรียนให้อยู่ในระดับดีมากที่สุด

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนั้นควรมีการกำหนดให้มีระบบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้อยู่ในสภาพการณ์ที่ดีกว่าเดิม

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียนมาวิเคราะห์พบว่า มี 7 หลัก หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิผล หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวเพื่อช่วยสนับสนุน และส่งเสริม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใกล้เคียง

2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลโรงเรียนขององค์กรอื่น ๆ เช่น โรงเรียนสังกัดเทศบาล โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ขจรศักดิ์ ว่องไว. (2562). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เทพศักดิ์ ไครอุปบล. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เลย: มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ลำปาง จังหวัดเลย.

ธีธัช บัวศรี. (2560). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยสันตพล.

นันทิชา ปูเวหา. (2560). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหาร

การศึกษาหนองกุงศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.

กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ลำปาง จังหวัดเลย.

นำศิลป์ วิเศษ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน

สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 7 หน้า 40.

พิชญะ ยงดี. (2559). ธรรมาภิบาลของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา.

กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

อมรา ไชยคำ. (2559). ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

อุทัย จันทรรัตน์กานต์. (2560). หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า

หลักธรรมาภิบาลส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี.

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.